

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

NR. 12 / 13

85. ÅRGANG

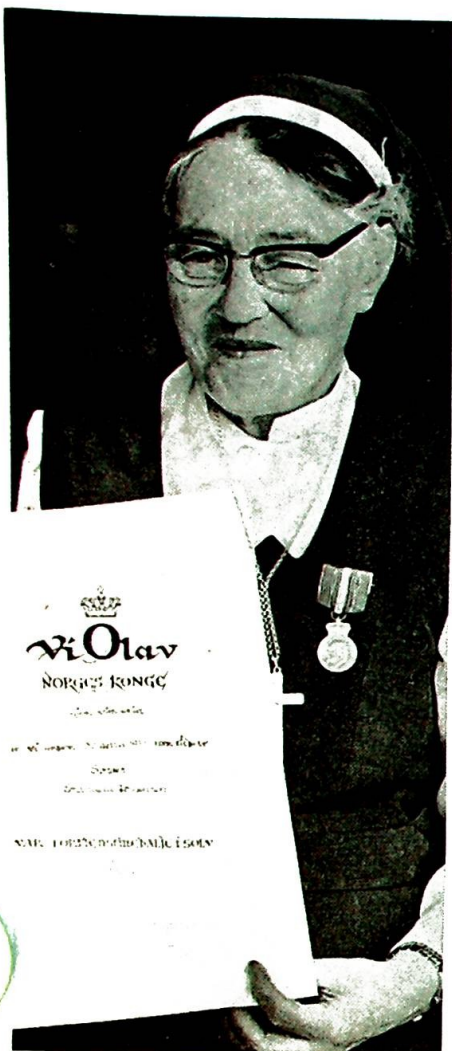
23. JUNI

1973

God sommer!

SEKTDAN

Det er ikke vanlig at ST. OLAV skriver om dagens norske innenrikspolitik — av flere grunner. Det er ikke vår oppgave og vårt interessefelt, dessuten har vi lesere og venner fra mange partier — og det er helt sikkert ikke den politiske interesse som binder dem sammen. Men nok om det: En gang i året i det minste blir fristelsen til å gi uttrykk for rent personlige og mer almengyldige meninger om disse ting for sterk for den stakkars redaktør, det inntreffer et «tilbakefall». Og i år er det jo kanskje bedre at «tilbakefallet» skjer i sommertiden enn til høsten.

Månedsskiftet mai—juni i det politiske liv her hjemme var visst mer beklemmende enn dramatisk. For det første hadde man oppgjøret i Stortinget om regjeringens bruk av Crotale-saken under handelsforhandlingene med Fellesmarkedet. Og de manglende informasjonen hjemad. Dernest fikk man de siste galluptall om partienes stilling som viste hvordan en ny politisk gruppedannelse begynner å håve inn stemmer på sin (efter min mening) temmelig primitive, nesten skremmende tankegang.

ket overtok sykehuset for to år siden. De har aldri fått noe offentlig tilskudd til driften. Sykehuset var i disse år til uvurderlig nytte for byen og distriktene rundt. I mange år gav sykehuset plass for både øre-nese-hals- og øyelege, foruten andre spesialister og praktiserende leger. St. Fransiskus-søstrene har i Haugesund aldri, hverken i ord eller gjerning, mottatt noen takk for sitt virke i nestekjærlighetens tjeneste, hverken fra Haugesund kommune eller noen annen offentlig instans.»

Sr. Emmanuele er nu flyttet til Bergen, hvor hun etter 42 års virke i Haugesund vil få et roligere liv. Men som et kuriosum kan vi fortelle at da øyelege Vallerensnes noen uker etter sr. Emmanueles avreise sto overfor en større operasjon, ba han henne komme tilbake for enda engang å assistere ham i dette tilfelle.

Vi ønsker sr. Emmanuele tillykke og at hun vil finne seg vel til rette i sitt nye hjem.

O. J. H.

Først noen ord om Crotale, med all mulig unnskyldning hvis dette låter for amatørmessig. En kjent politiker skal underhånden ha sagt om denne saken at regjeringen «burde luktet lik lang vei» når det ble snakk om våpenkjøp. Men det gjorde den altså ikke, ja, hva mer er: den klarte å bli sittende stormen gjennom. Den vanlige TV-seer og avisleser, enten hun eller han nå sogner til venstre eller til høyre, må ha mistet en hel del tillit til de som har forvaltet rikets tarv under nevnte forhandlinger. Hvilket i seg selv er farlig, hvilket i neste omgang kanskje forklarer hvorfor de misforneide på «grasrot-nivået» nå søker inn i sektdannelser.

For det som man oppdager ved dette siste månedsskiftet, er at den meget omtalte «grasrota» ikke er noe spesielt kjennetegn for venstresidens studenter og unge radikalere. Den finnes også på høyresiden, for øyeblikket samlet i et nytt parti som har erobret

SOMMER-

■ Med dette nummer på tyve sider og et forsidebilde som dufter av fred ønsker redaksjonen alle en god sommer.

□

■ På side 192 presenterer vi et portrett av den nye sognepresten i Drammen, pater Joseph Sarosi, S.J. Samtalen hopper fra månefysikk via en irsk historie til den aktuelle situasjon i St. Laurentius menighet. (Bildet på s. 193 er av sognekirken.)

□

■ Fra side 194 og utover bringer vi nyhetsstoff om ting som skjer i verdenskirken akkurat nå, bl. a. mer stoff om den katolske kirkes liv i Albania. Prioren i Taize sender en hilsen til de unge, og det stilles et spørsmål: *Hvorfor exkommuniserer ikke Kirken I.R.A.-bevegelsen i Irland?*

Sr. Emmanuele Jørgensen, Haugesund, har fått Kongens fortjenstmedalje. Vi gratulerer!

Som kommentar til denne begivenhet skulle det være tilstrekkelig å sitere et avsnitt av et brev fra øyelege dr. Odd Vallersnes i Haugesund:

«Sr. Emmanuele kom fra Danmark i 1926. Fra 1931 har hun arbeidet ved St. Fransiskus Hospital i Haugesund, bare avbrutt av to kortere opphold ved søstrenes hospital i Hønefoss og ved øyeklinikken i Bergen.

I de 30 år jeg har praktisert som øyelege i Haugesund har hun vært min operasjonssøster, og i de første 25 år var hun min eneste operasjonssøster og ledet dessuten søstrenes tilsyn med øyepasientene.

Hun hadde som operasjonssøster ingen avløsning, men var til disposisjon dag og natt, hverdag som hviledag. Hun har alltid gjort sitt arbeid dyktig og samvittighetsfullt; en imponerende innsats — de fleste år uten noe personlig vederlag.

St. Fransiskus-søstrene drev sitt hospital i Haugesund fra 1926 til fyl-

NELSER

over fem prosent av stemmene og som bygger på «dristige» standpunkter: bl. a. at all hjelp skal gå til den hvite mann, ikke til den sorte og at ordet *skattene* skal bli en slags ærestittel. På høyresiden, som til venstre, om det enn skjer etter andre idealer, bygger sektdannelsene i den primitive «grasrota» på en dyp mistillit til de styrende. «Grasrota» er de steder hvor det er mulig å samle folk til de mest reaksjonære motangrep mot vårt akk, så skrøpelige demokrati.

Vi møter ikke denne trusselen, i juni—juli eller til høstens valg, med å forsøke å forsvare skrøpelighetene. Men jeg tror at vi gjør noe nyttig ved å møte dem, og slåss med dem, innen de store politiske grupperinger til høyre og venstre — ikke ved å gå blindt inn i sektenes merkelige, isolerte verden.

Og nå skal jeg ikke si noe mer om dette på minst et år.

A. R.

NUMMER

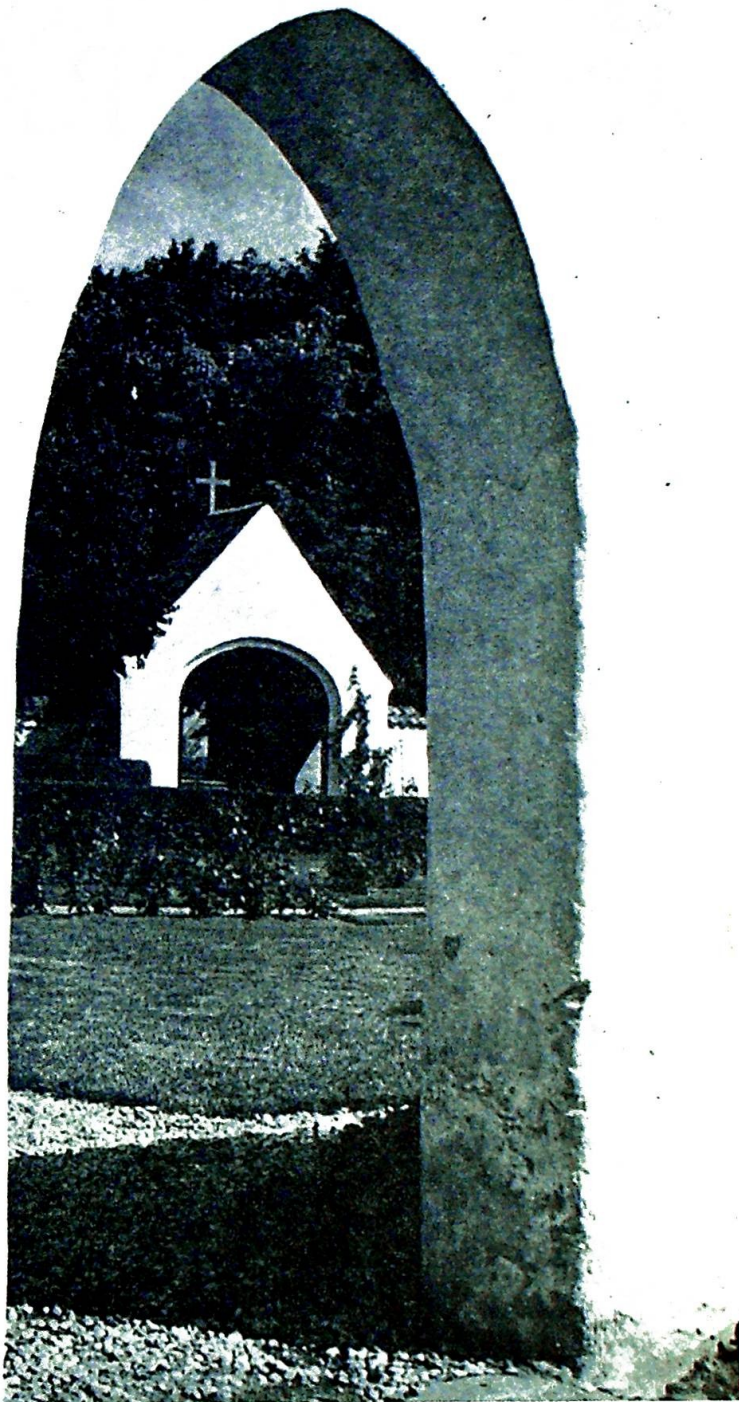
■ På sidene 198 og 199 bringer vi nyhetsstoff og bilder fra både Syd-Norge og Mellom-Norge samt nye leserbrev, denne gang om bl. a. ST. OLAV's filmanmeldelse av «Menneskeburet». Dessuten kan vi gratulere tre jublanter.

□

■ På side 200 bringer vi stoff om kvinnenens organisasjoner: et referat fra NKKF's landsmøte i Kristiansand, og et intervju med den nye formann i Norske Kvinners Nasjonalråd, Anna Louise Beer.

Videre har vi i dette nummeret en rapport om «Kirken er på vandring», Klovnebetragtning om Brecht, to smågutter og pessimistiske anelser, en betraktning om «Sagnet og byen», et reisebrev fra Bornholm m. m. Dagens film er *Min lettsindige tante*.

RED.

VADSTENA

Mandag den 23. juli skal den katolske biskop av Stockholm, John E. Taylor innvie det nye klosteret i Vadstena, og søndag den 29. innvier han klosteret i kapellet i Djursholm — viktige merkedager i det forestående store Birgitta-jubileum i Sverige.

Bispeddømmets fremste offisielle jubileumshøytid skal holdes omkring den hellige Birgittas fest i oktober. Lørdag den 6. oktober klokken 12 er jubileets høydepunkt: En høytidelig mes-

se blir da feiret i Alvastra klosterruin. Med myndighetenes tillatelse håper man å kunne føre Birgittas relikvier til denne for hennes liv så betydningsfulle plass. Messen vil bli feiret av prefekten for Sacra Congregatio pro Clerics, kardinal Wright.

Søndag den 7. oktober feires så jubileet høytidelig i hver menighet, og om kvelden er det en fest i Stads-huset hvor både kongehus, regjering og representanter for de forskjellige kirkesamfunn i Sverige vil delta.

☒

S. J. I DRAMMEN

Av AGE RØNNING

Man tenker visst som regel hverken på vidunderlige kunstsatter, stjernetåker eller på de siste ting når man avlegger Drammen et besøk. Man avholder seg ganske fort fra å opptre og tale om storartede eller om dramatiske ting. Selv på en solskinsdag er det en praktisk og nøktern by hvor man har inntrykk av at det sjelden brukes store ord eller spekuleres unødig i futurum.

I dette miljøet faller den forholdsvis nye katolske sognepresten der, pater Joseph Sarosi naturlig inn. Enda han vet en hel del om planeter og lett kunne konversere om de mest svimlende fremtidsperspektiver. Men han er selv ganske nøktern, avskyr alle pompose ord og betegnelser. Han sier om seg selv at han «ikke bryr seg mye om titler og slike ting».

Han demper, opplagt bevisst, ned alle dramatiske skildringer fra sitt eget liv til mindre saker. Flukten fra Ungarn til Østerrike var ikke annet enn en kort spasertur i et terreng hvor vaktpostene akkurat da var borte. Hans første år i noviciatet i hjemlandet før flukten — en tid i konstant spenning antagelig — blir bare en «nokså hemmelig» tid.

Han er en mann som — tross en årelang og grundig teologisk og filosofisk utdannelse i jesuitterordenen — kan punktere en stivbent og for høytidelig diskusjon blant verdige embedsbrødre med ordene *ah, religion is the ruination of the drinking man*. Sikker ikke fordi han ikke kan følge med i debatten, heller ikke fordi han er tørst. Men kanskje fordi det er naturlig for ham å stikke hull på enkelte ballonger og holde en almindelig, menneskelig tone i alt snakk.

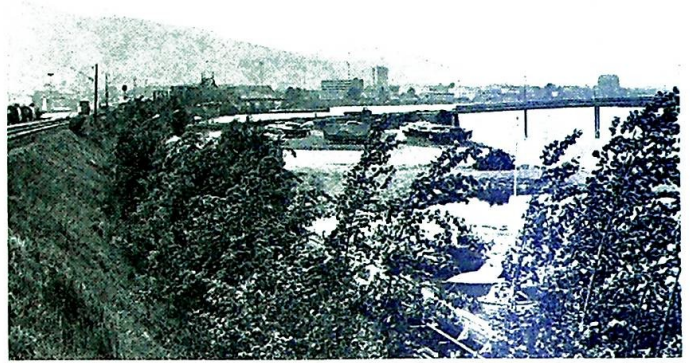
Jeg vet ikke, jeg bare gjetter.

Noen kan falle på å tro at hans holdning og måte å være på tyder på likegyldighet. Det er snarere tvert om. Han er hele tiden klar til å ofre tid og krefter på folk som trenger ham. Den dagen da jeg besøkte ham, skjeddte ting som viste det ganske tydelig, blant annet med en ung indisk sjømann i et skip som kom inn til byen. Men jeg skal ikke mase noe med det her, han ville absolutt ikke like det.

Altså:

Vel hører han hjemme i en orden hvor den nåværende ordensgeneral selv personlig har opplevet Hiroshima og en moderne apokalypse og hvor tusener av hans ordensbrødre tumler med vitenskapelige forskningsoppgaver og innviklede studier på det et amerikansk blad nylig kalte katolisismens *troubled front line*. Men som mange andre jesuitter er han med glede i en ganske almindelig menighet. I en liten menighet. Han smiler når jeg nevner dette og påpeker at han trives svært bra. «Jeg har aldri hatt store planer,» sier han. Og smiler vekk hele det gigantiske spenningsfelt som finnes i denne ordenen og i alle dens menn — fra Hiroshima til stille Drammen.

Ingen av oss bør la oss narre helt av dette. I det stille, når telefonen ikke ringer og han ikke er på husbesøk eller

har andre plikter, tumler han med hobbyer som matematikk, kjemi, fysikk og naturvitenskap. Selv det skjuler han riktignok med en spesiell form for spøk, en slags ellevill bløff, som jeg nå skal berette om:

Jeg liker selv å bløffe, og jeg hadde, før jeg reiste bort til ham, fått høre at Sarosi er kjent blant andre prester som en mann som dypsindig og tilsynelatende alvorlig og fryktelig lærd plutselig kan holde små forelesninger ut i det blå. All den stund jeg av og til blant venner praktiserer den samme milde form for bløff, var jeg litt nysgjerrig etter å få vite hva som skjer når to slike personer som oss støter sammen i verdensrommet. Jeg hadde derfor forberedt meg på uventet å begynne å snakke om noe helt annet en aktuelle problemer i St. Laurentius menighet.

Resultatet ble, ifølge min båndopptaker, følgende:

— Jeg lurte på en ting, som ikke har noe med det vi hittil har snakket om, noe som simpelthen er et forsøk på å komme inn på dine mer hobby-aktige interesser: Er det riktig, som jeg innbiller meg at jeg har lest i en eller annen utenlandsk avis (om det var Herald Tribune eller hva det nå var) at det har vært helium i de gassene man mener å ha tappet ut på månen?

Pause. Svar:

— Nei, jeg har ikke lest noe om det. Vel, det var disse røde flekker som folk ble så opphisset over, men jeg har ikke hørt noe... Jeg tror ikke at det dog er tenkelig eller mulig, fordi: Disse lette gasser de rømmer nokså lett, det er en sammenheng mellom planetens eller stjernens størrelse, gravitasjonskraft og denne *escape velocity*, det vil si: Jo lettere en gass er, desto lettere går den vekk. Den får den kosmiske hastighet som er — jaa, — ja, for jordens vedkommende er den syv kilometer og ett eller annet i sekundet. Og disse gassene har en sånn egen bevegelse, og noen av dem kommer opp i denne hastighet og forsvinner. Derfor har jorden for eksempel ingen hydrogen i atmosfæren. Og månen er enda lettere. Så derfor er det nokså, nokså usannsynlig at ...»

— Jeg innbiller meg at du har lest professor Holstock (jeg fant på et navn i farten) om dette her?

— Nei, det har jeg ikke. Jeg vet ikke engang hvem han er.

Her avbrytes spillet med dypsindighetene av latter fra fra begge hold, litt usikkert fra min side. Etterpå har jeg også fått vite — jeg som ikke aner hva helium engang er — at den gode pater faktisk også har noe greie på disse fenomenene gjennom sin lesning. Han sjonglerer, i motsetning til meg i slike saker, med en del facts.

Da vi slik hadde stukket hull på noen nye ballonger og liksom funnet den rette tonen for en samtale om andre ting, ble vi riktig gode venner. Jeg tok selvfølgelig revansj på mitt sett senere på dagen da han spile en klaverkoncert for meg på platespilleren, og jeg kastet meg ut i en vanvittig beskrivelse av hvordan jeg hadde kjent dirigentens billedskjønne søster i Wien. Men før jeg reiste, var alle usannheter avslørt, det er også en del av spillet.

Pater Sarosi ble født i den lille byen Paks i Ungarn i 1935. Han tok artium 18 år gammel og startet — i hemmelighet på grunn av de politiske forhold — sitt noviciat hos jesuittene. Han opplevet at novicemesteren ble arrestert, han flyktet sammen med andre til Østerrike («vi tok tog, derefter bil til vi var et par hundre meter fra grensen og kunne spasere over, bilturen kostet oss tilsammen 500 kroner»), studerte der, kom siden til Irland hvor han i tidens fylde avsluttet sine studier og ble presteviet i 1963. Han arbeidet derefter i noen år som prest i Eire, ble irsk statsborger — og føyet en hel del irske historier til sitt på forhånd rike lager av slike ting.

En av dem, fortalt i Drammen, handler om en katolsk prest på en ganske typisk, nesten selvvironisk måte:

«En irsk prest kjørte på landeveien med sin bil. Han kom i skade for å kjøre på to engelskmenn, to turister. Den ene gikk gjennom frontruten på bilen hans, svimeslått, men forbløffende hel. Den andre ble slengt av sted og ble hengende fortumlet over en høystakk. Presten gikk forferdet ut, en politimann kom til stede og hilste ærbødig. — Hva skal vi gjøre med dette? sa presten. — Det går bra, father, sa politimannen sindig og tok et overblikk over det som hadde skjedd. «Vi hekter den ene for innbrudd og den andre for å ha forsøkt å forlate åstedet.»

— La oss prate alvorlig.

— Okey, sier presten som i parentes bemerket snakker alvor mesteparten av tiden, uker til ende. Og som sikkert fornøyer seg mildt over den uregjerlige intervjuer.

— Føler du selv dette spranget fra ordensgeneralens apokalypse til det daglige kjøring i ditt eget lille sogn som et problem?

— Nei. I jesuitterordenen prøver man å finne den lille nisje, stedet hvor man kan bruke sine talenter — eller mangel på talenter på en riktig måte, og jeg føler at her, under disse omstendigheter, kan jeg eventuelt gjøre noe godt. Jeg hadde aldri noen store planer om å være stor vitenskapsmann eller forfatter eller noe sånt, jeg tror ikke jeg har evner til det.

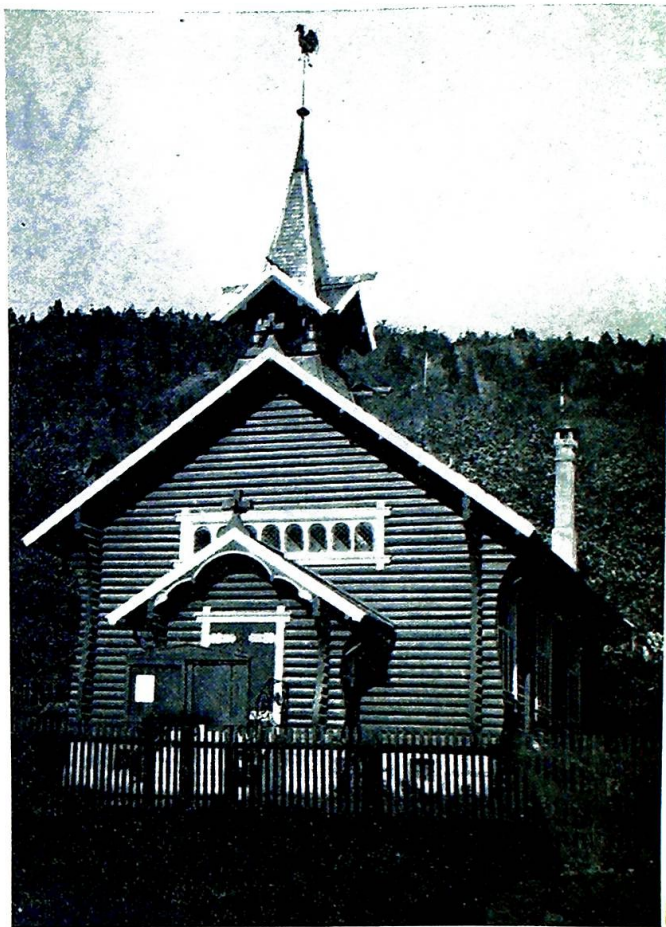
— Hvorfor valgte du spesielt jesuitterordenen?

— Ja, vel, jeg begynte gymnas hos jesuittene og var der fra 1945 til 1948, da ble alle disse skolene nasjonalisert. Jeg var nokså mye inne hos patrene der og ministrerte og så videre — ja, hvorfor ikke prøve det? Og det gikk.

(Så nøkternt kan det også sies, tenker jeg.)

Menigheten i Drammen teller rundt 350 — 320 finnes i kartoteket.

— Jeg akter å forsøke å oppdrive resten, sier sognepresten rolig.

Forøvrig er det en menighet som under kirkekaffen etter søndagsmessen lett må kunne gå for et lite FN. Det finnes franske, tyske, engelske, skotske, hollandske, ungarske, jugoslaviske, tsjekkiske og polske familier mellom de norske. I en familie er fru fra Irak, noen menn kommer fra Pakistan osv.

— Er det et flertall av utlendinger?

— Nei, det er omtrent fifty-fifty.

— Du er fremdeles irsk statsborger selv?

— Ja, men jeg har tenkt å ta ut norske papirer neste år, i 74.

— Hvorfor brøt du opp fra Irland i det hele tatt?

— Vel, fordi jeg tenkte at det kanskje var på tide å se andre land. Og så ble jeg spurt herfra om jeg ville komme opp og se meg rundt og se om jeg hadde lyst til å arbeide her. Og så kom jeg hit sommeren 67, og jeg likte det godt, og jeg ble her.

(Han var først på Grefsen, kom til St. Olav kirke i Oslo i 1968 og var der til han i 1972 ble utnevnt til ny sogneprest i Drammen.)

— Og her står jeg og kan ikke noe annet, sier Sarosi og ler.

Biskopen har nylig fermet hans første kull med konfirmanter, moderniseringen av prestegården er avsluttet med udmerket resultat, til høsten er det valg på nytt menighetsråd, Sarosi har fått fin kontakt med sin lutherske kollega i byen osv. Det spirer og gror rundt ham allerede på en god måte.

Men å lave et portrett i ord av ham er uhyre vanskelig. Nokså vanskelig, ville han forresten selv si.

VERDENSKIRKEN:

Mellom Laudes og Vesper

**BRYT
ISOLASJONEN
LES
ST. OLAV!**

I de kommende uker vil nye ladninger av Roma-turister bli kjørt inn på Petersplassen. Etter en noe overfladisk guiding vil de så, svette og krøllete i tøyen, dra videre til neste punkt på programmet — temmelig overbevist antagelig om at pavekirken er et stille og temmelig lukket foretagende hvor lite skjer mellom laudes og vesper.

De nyhetene ST. OLAV her gjengir forteller igrunnen det motsatte. De forteller at det skjer en hel del ting både i sentrum og periferi. Men slike opplysninger blir jo dessverre aldri lest av omtalte turister.

RED.

Polsk hyrdebrev

De polske biskoper har i et hyrdebrev oppfordret nasjonen til å motsette seg, uansett konsekvensene, den offisielle ateisme som kommunistregimet daglig prøver å prege samfunnet med gjennom massemedia, skoler og det økonomiske og sosiale liv.

Hyrdebrevet markerer et kraftig omslag i den forsoningspolitikk som både Kirke og Stat øyensynlig har ført i Polen i det siste.

Brevet, som ble lest i alle landets kirker på festen for Vår Frue, Dronning av Polen, sier blant annet: Vi må forsvare oss selv, våre familier og hele nasjonen mot den sekularisering og ateisme som tvinges på oss. Vi må modig slutte opp om religionens forsvaret.

Og biskopene fortsetter:

Ha mot til å bekjenne Kristus og hans Kirke offentlig, i skolene, på universitetene, i fabrikkene og på kontoret. Gjør det uten å tenke over konsekvensene.

Hvis du virkelig tror innenfor ditt hjemms fire vegger, så mangle ikke mot når det er snakk om å vedkjenne seg Kristus offentlig — selv når du må betale for det og lide.

Det hender enkelte ganger at troende ikke har mot til å gå i kirken, til å gifte seg kirkelig, til å døpe sine barn, til å forberede barna til deres Første Kommunion, til å ta imot en prest i sitt hus.

Den polske kirkes primas, erkebiskopen av Warsjava.

Av og til er de også redde for å henge et kors eller et bilde av Den hellige jomfru på veggen hjemme. Hvorfor? Er de engstelige for hva deres naboer vil si, hva bekjentskaper vil tenke?

Er de redde for å true sin egen økonomiske og sosiale posisjon?

SITUASJONEN

De som «fryktens

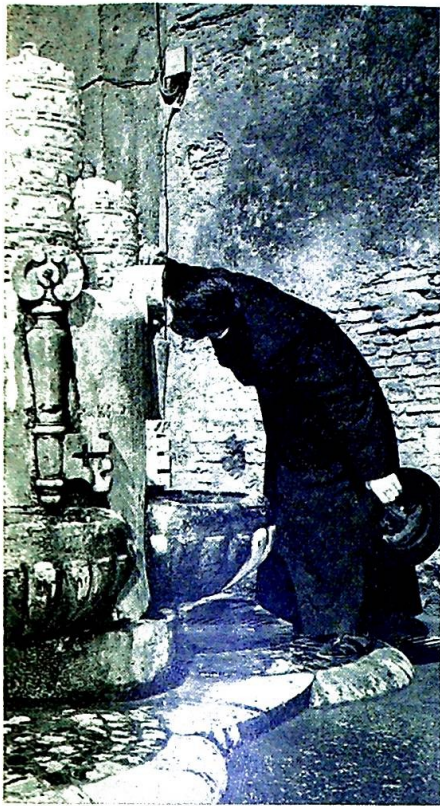
PAVE PAUL ba i mai de troende om å be for de kristne «som er tvunget til å leve i fryktens skygge». Han nevnte ikke spesielt Albania, men talsmenn for Vatikanet sa etterpå at dette opplagt var et av de kommunist-kontrollerte landene paven tenkte på.

Som kjent fikk Vatikanet nylig underretning om at en av Kirkens prester var henrettet i Albania for å ha døpt et lite barn.

Paven sa i en kort hilse til de titusener av troende som var samlet på Petersplassen:

«Husk i deres bønner alle de trossfeller som ikke kan feire påsketiden i fullt fellesskap og glede. Det finnes en stillhetens Kirke og en lidende Kirke. Steder hvor Kirken ikke får lov til å utføre sine oppdrag og til å drive misjon og undervisning på vanlig måte.»

Vatikanet Radio sa nylig i en kringkastingsending om situasjonen i Alba-

«Utenlandsk arbeidskraft»

Det forberedes nå et manifest om misbruket av fremmed arbeidskraft i Europa. Beslutningen om å gjøre dette ble tatt på Social Work and Migrant Workers Conference i Belgia nylig. Konferansen var forbedret og ledet av den internasjonale katolske Union of Social Service, og det deltok rundt 100 sosialarbeidere fra 10 europeiske land. Hensikten var å drøfte det sosiale arbeidet blant innvandrerne, deres ofte svake politiske og økonomiske status samt å finne nye veier for å sikre fremmedarbeiderne større likhet.

(Se neste nummer.)

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT

HVER 14. DAG

KR. 40,— PR. ÅR

SKARP KRITIKK MOT

Brasils «mirakel»

Fra to hold har Brasils katolske kirkeledere rettet hard kritikk mot regjeringen og dens «økonomiske mirakel». 13 biskoper har undertegnet et dokument som sier at militærregimet bruker tortur, mord og fengselsstraffer for å bevare systemet. Samtidig har kardinal Arns i Sao Paulo påpekt at regjeringens statistiske oppgaver over forbedringer i arbeidsinntekter og jobber ikke er korrekte.

Kardinalen sier blant annet:

— Vi oppfordrer regjeringen og teknokratene til å regne med og fremlegge tall som viser hvor meget av fortjenestene som kommer arbeiderne til gode når de snakker om landets økonomiske mirakel.

(Industriarbeidere tjener gjennomsnittlig 357 kroner i måneden, mens landbruksarbeidere i de mer produktive områdene kun tjener omkring 42 kroner i måneden.)

— De tall som oppgis, sier ikke noe om virkeligheten, understreker kardinalen. — De årlige lønnsforbedringer klarer neppe å holde tritt med de stadige prisforhøyelsene.

Den sosiale uroen i landet, sier kardinal Arns, skyldes inflasjon, mangel på skoler og skikkelig undervisning og arbeidsløshet.

I ALBANIA

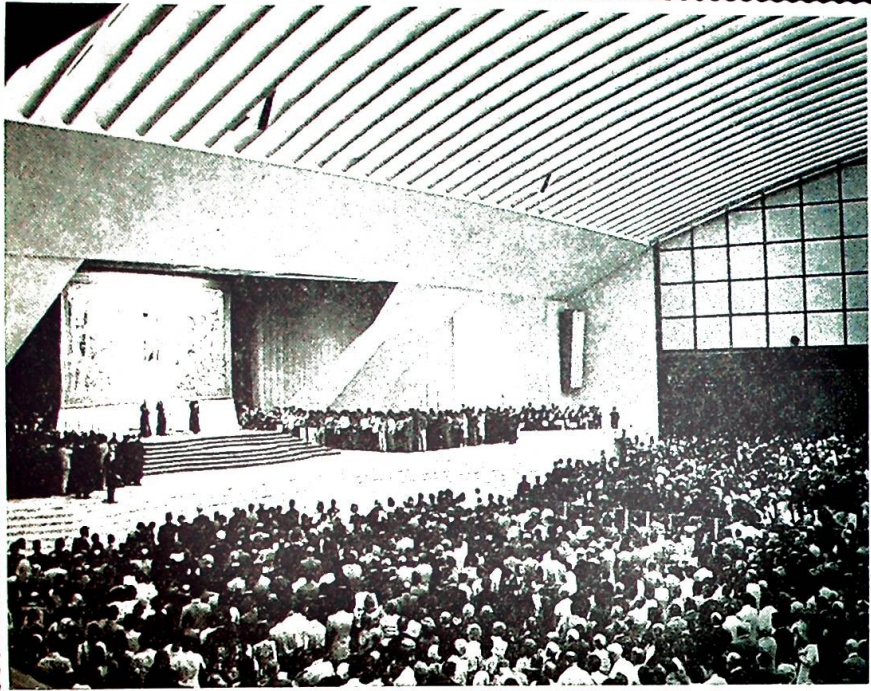
lever i skygge»

nia at de prester som hadde overlevd fangeleirenes lidelser og tortur nå var tvunget til å leve i dekning hos familie og venner.

Radiostasjonen understreket at Albania som i 1967 erklærte seg selv for å være den «første ateistiske stat i verden» hadde gjennomført sine planer med kald beregning og omhyggelig, hård vilje. Hierarkiet var totalt eliminert, alle religiøse og kulturelle institusjoner var knekket og enhver form for kristent liv stoppet og ødelagt — dette var de måter myndighetene brukte for å ødelegge den katolske kirke i dette land, het det.

De første som ble utryddet var sekularprestene, fulgt av jesuittene og kort etter av fransiskanerne. Av omkring 120 albanske prester, er omkring 70 knekket. Kirkebygningene er forandret til gymnastikksaler og dansenhaller. Katedralen i Scutari er gjort om til et «sportspalass».

Tusener i audiens hver onsdag

Hver onsdag året rundt møter paven tusener av pilgrim�er i det vi med et dårlig norsk ord kaller en generalaudiens (tatt direkte fra den engelske betegnelsen General Audience). Hver av disse onsdagene hilser paven på de forskjellige gruppene med en kort tale.

Audiensene ble tidligere holdt inne i Peterskirken. Under Paul VI er det bygget en stor moderne hall spesielt for dette formål (se bildet).

Brev til Fransiskanerne

I følge KNA, det vesttyske katolske nyhetsbyrået, har pave Paul i et personlig brev til hele fransiskanerordenen bedt alle medlemmer av ordenen om å stå fast i troskap til Kristus, Kirken og den hellige Frans' idealer.

Brevet som var rettet til den nåværende ordensleder, Konstantin Koser o.f.m. under generalkapitelet, understreket at Kristi etterfølgelse etter Frans av Assisis eksempel og lære også betyr troskap mot Kirken.

Paul VI minnet i sitt brev om hvor tydelig «den fattige fra Assisi» hadde oppfordret sine tilhengere og venner til å være lydhøre for det Kirken lærte. Også i vår tid, sa paven, er fransiskanerne kalt til å forsvare Kristi budskap, først og fremst ved å virkelig gjøre Bergprekenens ord i sine liv.

Han advarte samtidig alle medlemmer av den store ordensfamilie mot å gi etter for svakheter og falske ideer under den stadig mer om seg gripende sekulariseringen av samfunnet.

Pavens skrivelse er datert den 26. mai og ble offentliggjort i Vatikanet den 4. juni.

VERDENSKIRKEN:

I.R.A., Biafra, Abortlov

«Nylig spurte en engelsk politiker meg: «Hvorfor exkommuniserer ikke Kirken I.R.A.?» Jeg svarte at det hadde Kirken allerede gjort, den exkommuniserte I.R.A.-bevegelsen — i 1922. Og en av de som ble rammet var den siste presidenten i den irske republikk.»

CONOR CRUISE O'BRIEN

Noen tall: Antall katolikker i England og Wales var i 1972 4,1 millioner, omkring 100 000 fler enn i 1969. Sammenlagt har England og Wales en befolkning på 50 mill.

Det er 2,9 mill. katolikker i Sveits,

Hilsen fra Taize

«Da jeg i påsken skrev til grupper av unge som hadde kommet sammen forskjellige steder i Afrika og i Latin-Amerika, fortalte jeg dem om de små ungene som kommer her og kneler ved siden av meg når vi skal be. Ofte hvisker vi ting til hverandre før vi ber. Nylig spurte jeg Jean-Paul som er fire år hva vi skulle be for. Han svarte: «For alle mennesker i verden.»

Det er fenomenalt at et lite barn har en slik forståelse av fellesskapet. Skjønt, i snart to tusen år har vi snakket og sunget om vårt tilsynelatende vanvittige håp om at Kristus kom for å gjøre alle mennesker frie, ikke bare noen få privilegerte, men mennesker fra alle stammer, raser og folkeslag.

Derfor skal vi ikke holde oss i de bakre rekker i kampen for de stumme, for de som må frigjøres og hjelpes. Vår plass er i frontlinjen.»

(Fra et brev fra prioren i Taize til de unge.)

★

The Church and the I.R.A.

by CONOR CRUISE O'BRIEN

det vil si over 46 prosent av befolkningen. Det arbeider 4357 prestes i landet og litt over 9000 ordenssøstre.

Man har funnet et gammelt Paulushåndskrift som hittil ikke har vært kjent i benediktinerklosteret Beuron. Klosteret har fått låne en mikrofilm av den såkalte Budapesthåndskriften fra det ungarske nasjonalmuseet. I følge utgiverne av Paulusbrevene ved klosteret er disse håndskriftene nedtegnet i begynnelsen av 800-tallet, hverken teksten eller den tilhørende kommentar har vært kjent tidligere.

Den katolske kirke i Østre Nigeria, det tidligere Biafra, har konsolidert seg og utviklet seg videre i de to årene som har gått siden borgerkrigen sluttet. Dette til tross for at for eks. alle irske misjonærer ble utvist. I følge den franske avisen «La Croix» studerer for tiden nærmere 1000 unge menn på presteseminar i området, alle fra Ibo-stammen.

Virkningene av den nye øst-tyske abortloven som trådte i kraft i mars 1972 og gir fri abort i de første tre måneder av svangerskapet kan nå studeres. Det har blitt en veldig økning i antall lovlige aborter, mens det samtidig bare har blitt en ganske ubetydelig minskning i antallet av illegale inngrep. Den statistikk som foreligger viser dessuten at risikoen ved aborter når inngrepene foretas under betryggende sykehusopphold ikke er så liten som det ble hevdet under den forutgående debatt:

I 6461 tilfeller inntrådte komplikasjoner i 630 inngrep, det vil si i 9,7 prosent av sakene. 120 av disse uheldene skyldtes komplikasjoner ved selve operasjonen, i 510 tilfeller dreiet det seg om skader som man kunne iaktta etter tre dager.

Øst-tyske pressekilder sier at den kraftige økningen i antall aborter har kommet som en ubehagelig overraskelse på myndighetene. Øst-Tysklands fødselstall er blant Europas laveste.

KAMPANJE MOT PORNO

Danske glimt

Det bayerske grænsepoliti i München meddeler, at gejstlige må regne med store vanskeligheter i forbindelse med ansøgning om indrejsevisum til Tsjekkoslovakiet. En katolsk prest, der ville deltage i en selskabsrejse til Tsjekkoslovakiet, fik gennem rejselederen af den tjekkoslovakiske handelsmission i Frankfurt am Main besked på, at «den herre» ikke havde håb om at få udstedt noget visum. Godkendelsen af et sådant kunne kun indhentes fra det ministerium i Prag, som disse sager sorterer under.

London har den britiske premierminister Edward Heath for nylig fået overrakt en begæring med 1 350 000 underskrifter om, at regeringen umiddelbart skrider ind mod pornoen.

Begæringen siges at være den mest omfattende, der nogen sinde er blevet overrakt en engelsk premierminister på én gang.

Efter at overrækkelsen havde fundet sted, holdt underskriftindsamlingens igangsættere et møde i et nærliggende lokale med taler af parlamentsmedlemmer, der havde været med til at støtte indsamlingen.

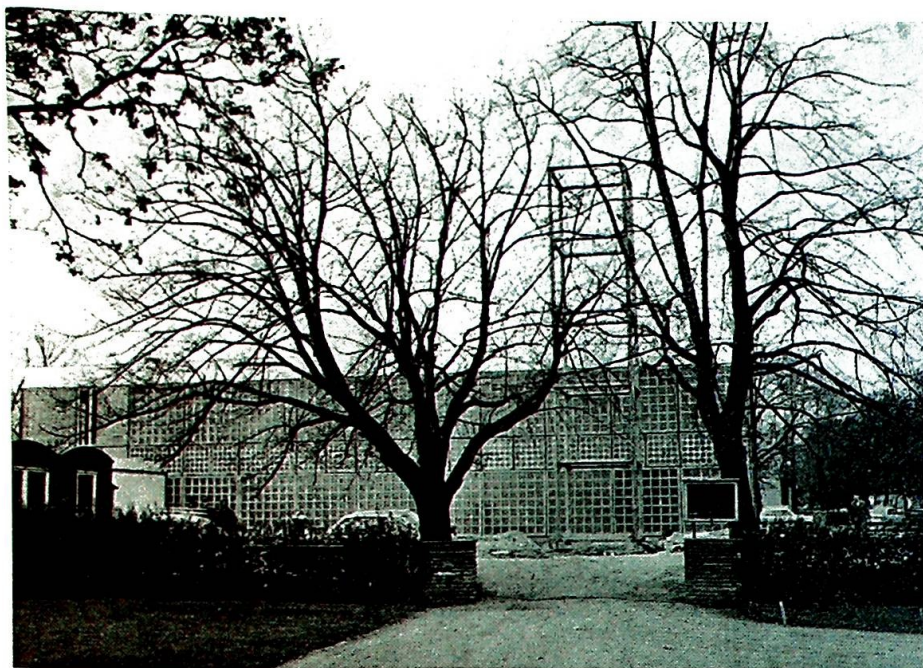
De franske biskoppers komité for forholdet til jødedommen har udsendt en erklæring, hvor komiteen opfordrer til at gøre en ende på antisemitismen. Erklæringen er af visse kritikere blevet fortolket som en anerkendelse og støtte af Israel.

Formanden for den jødiske komité i Amerika Philip E. Hoffman i New York har udtalt sig rosende om erklæringen som «det første store skridt fra en katolsk religiøs organisation siden det 2. Vatikanconcil».

Erkebiskop
Helder Camara —
til Norge i august.

NESTE
NUMMER AV BLADET
KOMMER
4. AUGUST

Pater Piotr Bzdyl S.M. 75 år

Når kapellanen jubilerer, holder sognepresten talen for dagen. Nå er jeg så heldig å ha en «kapellan» i Porsgrunn: pater Piotr Bzdyl, som på 11. juli skal feire sin 75. årsmåned. Derfor vil jeg gjerne benytte anledningen til å si noen ord om jubilaranten.

Pater Bzdyl kommer til å feire dagen i Hønefoss hvor han i noen uker vikarierer for pater Jacob Boekema, som selv håper å feire sin 60. årsmåned i familie-kretsen i Holland den 17. juli. I og for seg er det et heldig sammen treff at pater Bzdyl nettopp oppholder seg i Hønefoss på jubileumsdagen. For navnet Hønefoss og Bzdyl hører likesom sammen. Det var han som i 1935 fikk den vanskelige oppgaven å opprette en ny menighet i Ringerike og i alt har han ca. 25 år av sitt presteliv tilbrakt i Hønefoss, hele tiden i dengang verdens minste prestegård — inntil han som «pensjonist» i oktober 1970 ble flyttet til Porsgrunn.

Piotr var 15 år gammel da han i 1913 forlot sitt barnerike hjem (han har ennå to søstre og to brødre) i det sørlige Polen, som på den tid sorterte under Østerrike. Det var hans tanke å bli Maristpater med tiden. Han fikk sin utdannelse i Hulst (Holland), i det «franske paterkloster», og siden i Differt i Sydbelgia, hvor han ble presteviet i 1925.

Akkurat i dette året hadde Maristkongregasjonen gitt etter for biskop

Jan Olav Smits inntrengende bønn om å avstå pater Jac. Mangers til et nytt apostolat i Norge. Når han godt og vel var innstallert i Haugesund skulle pater Mangers få en confrater som hjelp ved opprettelsen av den nye menighet. Valget falt på pater Bzdyl, som i mars 1926 reiste til Bergen. Her lærte han først under Mgr. H. Snoeys' ledelse den norske grammatikk før han i slutten av året tok sitt opphold hos pater Mangers i Haugesunds store prestegård, hvor også St. Josefskapellet var innrettet i første etasje. Når man tenker på at menigheten i Haugesund i de første 6 årene ikke har talt mer enn 20 sognebarn, søstrene på St. Franciskus Hospital medregnet, får en et lite begrep om patrenes en-somme pionérbesøk på Vestlandet.

I 1931 ble pater Mangers flyttet til Stavanger. En tredje Marist, den hollandske pater G. de Paepe, ble utnevnt som hans kapellan, mens pater Bzdyl ble alene som sogneprest i Haugesund. Men ikke lenge. For i 1932 ble pater Jac. Mangers Mgr. Olav Offerdahls etterfølger som apostolisk vikar for Syd-Norge. Og det var han som i samme året kalte begge Maristpatrene til Stabekk, som dengang hadde en menighet på i alt 50 sjeler og et dobbeltværelse i St. Antoniussøstrenes hus som «sognekirke».

I 1935 ble — som sagt — St. Tere-siamenighet i Hønefoss opprettet. St. Franciskusøstrene fra Bergen hadde overtatt banksjef Hellums store villa ved Storelven og hadde latt den om-bygge til et lite hospital. Uthuset ved siden av ble den første sognekirke og

NY KIRKE I TRONDHEIM

Den nye katolske kirken i Trondheim som nå nærmer seg sin fullførelse.
(Foto: Helge Müller.)

40 ÅR SOM PREST

Vi gratulerer pater Romauld Hal-lauer ssc i Vikariatet i Mellom-Norge med et kommende 40 års jubileum som prest. Han ble ordinert 25. juli 1933 i Simpelveld i Holland.

60 ÅR

Gratulasjoner også til pater Jacob Boekema s.m. som runder 60 den 19. juli.

«høsegården» ble prestens bolig. Som i Haugesund begynte også her starten med to katolske familier på stedet. I 1965, på 30 årsmåned, viste statistikk-en for St. Teresia menighet i alt 5 konvertitter, 5 dødsfall og et 30-tall barnedåp. Denne balanse og de andre gir et bilde av pater Bzdyls apostolat i Norge på de tre steder hvor han har virket. Det har hovedsakelig vært et stille pionérbesøk i Kirkens diaspora.

I de 47 år som pater Bzdyl har til-brakt i sitt annet fedreland er mye forandret. Både på Stabekk, i Haugesund og Hønefoss er det reist nye kir-kebygg og menighetene har vokset, ikke minst på Stabekk. Det er alltid slik i livet at én sår og en annen høs-ter og begge kan glede seg sammen, sier høstens Herre.

La meg ennå tilføye at min «kapel-lan» overalt og alltid har vært en god og gjestfri confrater for alle prester og en god hyrde for sin lille flokk. Ennå er han still going strong. Det gleder vi oss særlig over ved den 75. milepel på veien mot de høyere re-gioner.

JOH. ROMMELSE S.M.

ST. OLAV'S REDAKSJON

TLF. 20 72 26 - 28 01 04

Leserbrev om film, prevensjon og renter

HR. REDAKTØR

— Hvorfor ofrer Kirken idag så mange krefter på et teoretisk spørsmål som prevensjon istedeffor litt tydeligere å markere sitt prinsipielle standpunkt til våpenbruk, våpensalg og krigføring? Kirken burde heller verne om de liv som allerede er beviste, enn å kjempe for de som ikke engang er påtenkt.

MARIANNE GUNNARSJAA

KAN DEN KATOLSKE KIRKES LÆRE FORANDRES?

Av dr. J. van der Burg.

Hr. redaktør,

ST. OLAV ønsker ikke noen diskusjon om «Humanae vitae». Men hva er P. Bangs artikkel i nr. 9, i likhet med H. Solbergs i nr. 8, annet enn et angrep på pavens encyklika? Av det faktum at mange ikke holder seg til kirkens lære, mener de at denne bør forandres.

Det som jeg her særlig vil gjøre noen bemerkninger til, er det argument han mener å finne i det gamle renteforbud for å bevise at kirken kan forandre sin lære. Meningen med dette forbud har aldri vært å forby enhver rente, men bare den rente som blir krevet på grunn av låneytelsen i seg selv («ratione ipsius contractus» — som det fremdeles heter i kirkeretten can. 1543). Bare grunner utenom selve lånekontrakten gjør rentekrav tillatelig, f. eks. når man ved å låne bort penger taper fortjeneste av et arbeide som man trenger disse penger til. I våre moderne industrisamfunn har enhver til enhver tid anledning til å gjøre sine penger (også de minste beløp) produktive ved å investere dem i økonomiske foretagender. En slik investering med andel i andres fortjeneste har kirken aldri forbudt. Men den var det i gammel tid liten anledning til. Kapital som en selvstendig produksjonsfaktor eksisterte ennå ikke. Lån var nesten utelukkende nødhjelp. Hvis et lån medførte tap, og derfor ga rett til renter, måtte dette i de enkelte tilfeller bevises, før låne-

kontrakten ble avsluttet. Det er ikke tvil om at kirkens strenge bestemmelser (som også Luther godkjente) har bidratt meget til å beskytte de fattige mot ågervesenet (det uvesen at en uten noe arbeide ville tjene på andres nød), som for de frigitte slaver ville ha betydd en ny form for trelldom. En dokumentering kan en finne bl. a. i «Le capital, la spéculation et la finance» av Caudio Jannet.

Det er derfor uriktig å si at kirken har forandret sin lære. Prinsippet at en låneytelse i seg selv ikke gir rett til renter, gjelder den dag idag. Det eneste som har forandret seg, er de sosiale forhold og dermed pengenes karakter. — — —

FORKYNNELSE ELLER PROPAGANDA?

Hr. redaktør,

I sin kritikk av filmen *Menneskeburet* i St. Olav nr. 11 1973 avslutter P. H. med følgende setning: «Efter Watergate blir det visstnok stadig vanskeligere å tro på det godes seier i

«the American way of life». Dette er ikke egentlig noen dristig formulering, kritikeren kan endog vente seg applaus for den. Antiamerikanisme er nemlig en intellektuell mote i Skandinavia for tiden. Bare ett sted er kritikken mot USA sterkere enn i Skandinavia, nemlig i USA selv. Dette er nemlig også en del av «the American way of life». Dette er Watergate-saken i seg selv et bevis på. Den er en triumf blant annet for den frie presse. Selv ikke den aller mest forblindede amerika-venn drømmer om å forsvare de impliserte i Watergate-skandalen. Men man må være noe i retning av forblindet anti-amerikansk for ikke å applaudere at det i det hele er blitt reist en sak. I Sovjet og China stiller de seg uforstående til alt oppstyret. Enkelte kommentatorer i Sovjet nek-

(Forts. s. 203.)

FASTEAKSJONEN 1973

Innkomet i Norge pr. 8.6.73: Brutto	kr. 46 070,78	
Utgifter		» 900,00
	kr. 46 070,78	kr. 900,00
Balanse, netto innkommet		» 45 170,78
	kr. 46 070,78	kr. 46 070,78

Innkomet i Danmark pr. 27.5: Netto	D.kr. 168 658,12
Innkomet i Sverige pr. 27.5: Netto	S.kr. 45 000,00
Innkomet i Finland pr. 27.5: Netto	F.mrk. 7 277,00

Tallene fra Danmark, Sverige og Finland er oppgitt på Nordisk Caritas-møte i København 27. mai 1973.

Samlet er det i norske kroner ca. 276 000,00.

På vegne av bispedømmet retter jeg en hjertelig takk til alle som i fastens ånd har bidradd til det gode resultat.

Byggingen av de to sentra for voksenopplæring i Senegal vil bli satt igang straks i Caritas Danmark's regi.

HARALD TAXT
Caritas-leder.

N.K.K.F.'s landsmøte i Krisiansand

Av HALDIS BAGGE

N.K.K.F. er som de fleste organisasjoner blitt dratt med i den raske utvikling og krever en ny form for sitt arbeide. Verden har forandret seg og menneskene med den, det har derfor oppstått en helt ny situasjon, som krever nytenking og nye framgangsmåter. De gode — gamle foreningstider er forbi. Den tiltrekker ikke vår ungdom.

Landsstyret har derfor i denne 3 års periode konsentrert seg om N.K.K.F.s framtid og arbeidsform. — Dette var innledningsordene til hoveddebatten på N.K.K.F.s landsmøte i Kristiansand, hvor alle forbundsleddene og søsterkommunitetene deltok. Debatten om forbundets arbeidsform gikk livlig for seg, meningene kunne til tider være delte, men alle var interessert i å skape et levedyktig forbund både nasjonalt og internasjonalt, og representantene var derfor lydhøre overfor landsstyrets tanker og ideer for forbundets framtidige arbeid.

Landsmøtet vedtok å dele forbundet i mindre enheter — kretser — for å få en nærmere kontakt med hverandre, med hver enkelt by og ute i distriktene. N.K.K.F. blir derved administrert av et forbundsstyre. Landsstyrets ønskemål er å nå fram til alle grupper rundt om i våre menigheter, og sammen ta opp til diskusjon felles problemer og interesser både på det åndelige og sosiale plan.

Formannen konkluderte med å si: — Kirken har oppgaver for alle katolske kvinner, både lærde og ulærde, og N.K.K.F.s styre ser det som sin første oppgave å få stabilisert forbundets medlemsantall, og derved få en økt interesse for de oppgaver som måtte ligge tilrette for kvinnene. Diakoni og menighetspleie er mangelvare i vår kirke idag, prestene sliter uten sekretærhjelp, mange sitter ensomme i våre utkantstrøk — alt dette kan kvinnene være med på å få bedret i samarbeid med søsterrådet. Økonomisk støtte står åpen fra stat og kommune.

N.K.K.F.s utdannelsesfonds renter skal inntil videre gå til ungdomsforbundets konfirmantleirer. Det ble også enstemmig vedtatt å forhøye medlemskontingenten.

N.K.K.F. står tilsluttet Norske Kvinners Nasjonalråd og kan gjennom dette organ fremme forslag i saker og sitt katolske syn tilkjenne når behovet er tilstede.

Det samme gjelder forbundets medlemskap i Verdensunionen. N.K.K.F.s landsstyre har hatt en udmerket kontakt med Unionen i denne 3 års periode, selvom økonomien ikke har tillatt noen deltakelse i Unionens kongres-

(Forts. siste side.)

Anna Louise Norske

Dommer Anna Louise Beer er nyvalgt formann i Norske Kvinners Nasjonalråd. Hun kjenner Nasjonalrådet ut og inn etter 5 år i arbeidsstyret, hvorav 3 år som viseformann.

— Hva er Nasjonalrådets viktigste oppgave?

— Jeg vil heller si at det er *to* oppgaver. Den ene er å formulere og formidle kvinnenes ønsker og behov overfor myndigheter, partier og politikere, få dem til å ta kvinnenes problemer alvorlig både fordi de er viktige og fordi de angår halvdel av Norges befolkning. Vi skal ivareta kvinnenes interesser og hevde deres «rett» som det står i formålsparagrafen.

Den andre oppgaven er å engasjere kvinnene selv til innsats i samfunnslivet. Vi må erkjenne at det er for få oppgaver igjen i kjernefamilien. Tidligere skjedde alt mulig fra fødsel til død innen hjemmet. Nå har samfunnet overtatt funksjoner for hjemmet, og da må kvinnen gå etter og ta opp arbeidsoppgavene der de finnes. Kvinnene må ikke bli sittende alene igjen i hjemmet, men betrakte samfunnet som en storfamilie — og derfor kvinnens helt naturlige virkefelt.

Det viktigste for oss er å få kvinnene til å engasjere seg i samfunnslivet på alle plan. Derfor er det også spesielt verdifullt med den egenartede oppbygning Nasjonalrådet har, ved at lokalavdelinger av kvinneorganisasjonene danner lokale Kvinneråd. På den måten rekker vi ut til kvinnene og fremmer samarbeide mellom dem på alle plan.

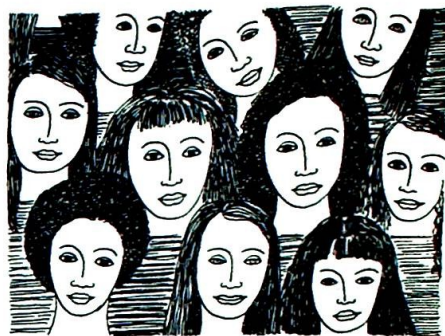
— «Kvinner i politikken» har vært et stadig gjenvendende tema på Nasjonalrådets program?

— Det er meget nærliggende for kvinnene å gripe etter oppgaver i sitt lokale miljø, og det vil være kjent at Nasjonalrådet har arbeidet meget sterkt og med stor suksess for å få flere kvinner inn i lokalpolitikken.

Nå står vi overfor en sak som kan få stor betydning for kvinnenes rikspolitiske deltakelse. NKN har flere ganger pekt på at vi vil ha en valgordning ved stortingsvalg slik at velgerne får anledning til å være med på å bestemme hvilke personer på partilistene som skal velges. Det ser heldigvis nå ut til at denne vår hjertesak begynner å modnes. I disse dager foreligger det en innstilling fra valglovutvalget, hvor flertallet foreslår nettopp en slik ordning. Vi får nå bare håpe at dette flertallsforslaget blir vedtatt som lov innen neste stortingsvalg om 4 år. Det har nemlig vist seg i våre naboland at en slik valgreform fører til en klar økning av antallet kvinner som blir valgt inn i Nasjonalforsamlingen. Og det er da selvsagt at NKN vil gå aktivt inn for å få vedtatt en slik valgreform. Vi mener også at vi her må få partiene med oss — dersom alle fagre løfter om «likestilling» i parti-programmene er alvorlig ment. Og det er de vel...?

— De har lenge vært en varm forkjemper for endringer i vårt skatte- og trygdesystem. Nasjonalrådet har nå også

Beer ny formann i Kvinnens Nasjonalråd

tatt opp til behandling kvinnens plass i skatt og trygd i en utredning kalt «Likhhet i skatter og trygder». Er dette egentlig kvinnesak?

— Ja, det mener jeg i høy grad at det er, og jeg er tidligere formann i NKN, Birgit Wiig meget takknemlig for at hun hadde tiltak og mot til å få tatt opp denne saken nå.

For mange er det som anføres i utredningen helt nytt stoff — og en del reagerer da instinktivt negativt fordi de er redd for at endringsforslag kan føre til at småbarnhusmorens situasjon blir vanskeligere enn den allerede nå er. Jeg kan ikke gå i detalj i et slikt intervju, men jeg synes iallfall at det er nødvendig å slå fast at forslagene i NKN's utredning ikke går ut på å svekke småbarnhusmorens stilling. Det tilsiktes tvert imot en ordning som skulle stille småbarnforeldre bedre økonomisk enn etter de någjeldende trygde- og skatteregler, en ordning som særlig i trygdesammenheng vil oppvurdere det omsorgsarbeidet som utføres i hjemmet med småbarn og andre, syke eller gamle, som må ha kontinuerlig tilsyn og stell. Personer som på grunn av slikt samfunnsnyttig og nødvendig arbeid blir avskåret fra annen yrkesaktivitet, bør i rettferdighetens navn være forskånet for å bli ansett som «forsørget» av sine ektefeller i skatte- og trygdesammenheng. Vi må i det hele tatt gå inn for å passe på at våre lovgivere i nye lover ikke ukritisk bygger på et helt foreldet syn på den gifte kvinnes situasjon.

Av og til får man inntrykk av at lovgiverne forutsetter at alle gifte kvinner i dette land er småbarnhusmødre på heltid hele livet, og at lovene lages etter dette mønster. All den stund det i virkeligheten bare er en forholdsvis mindre gruppe av alle landets kvinner som til enhver tid er småbarnhusmødre, kommer slike lover faktisk først og fremst andre familier til gode, som de altså ikke var beregnet på. At dette fører til skjevheter, burde vel være lett å forstå.

I NKN er vi interessert i at flest mulig kvinner skal få kjennskap til sin stilling i skatte- og trygdesystemet. Her, som i så mange andre saker er bevisstgjøringen og skoleringen det viktigste. Nyfeminismen er en utmerket bevegelse — den trekker de unge med. Men jeg tror ikke det sprer seg oppover i aldersgruppene. Nasjonalrådet har sin helt spesielle misjon overfor de kvinner som ikke er så unge at de naturlig blir «nyfeminister».

— Har det vært noen utvikling over de siste årene når det gjelder husmorens rolle?

— Noe av det mest gledelige på landsmøtet 1. og 2. juni var den nesten overraskende brede enighet fra alle kanter om at foreldre bør ha anledning til korttidsarbeid og deltid. Det vitner om at kvinnene synes det er rimelig og riktig at fedrene blir trukket inn som mer direkte medansvarlige for barnas stell og oppdragelse. Og at man langsomt erkjenner at kvinnene har behov for et utvidet miljø, større kontaktflate enn kjernefamilien kan gi, og

samme rett som mannen til å ha et arbeid utenfor hjemmet.

— Om to uker begynner den store tre-årige kongress av International Council of Women (ICW) i Wien. Der vil representanter fra Nasjonale Kvinneråd fra hele verden komme sammen for å drøfte kvinnenes rolle i utviklingen, og hente stimulans og moralsk støtte. Hva kan norske kvinner gi i en slik organisasjon?

— Vi må finne utveier for å hjelpe de kvinner som har det langt vanskeligere enn oss. De trenger et fast kontaktpunkt utenfor sitt land som gir dem både legitimitet og styrke i deres arbeid nasjonalt. Fordi vi har denne spesielle og uoffisielle informasjonskanal, kan vi lettere påpeke for eksempel overfor våre myndigheter hva vi kan gjøre i vår utviklingshjelp for å støtte u-landenes kvinner. Det har vi gjort ved flere anledninger, men om det hjelper, er en annen sak!

— NKN har igjen søkt Utenriksdepartementet om en observatørplass ved FN's Generalforsamling?

— Gjennom vår tilslutning til ICW har vi også spesielle internasjonale forpliktelser og interesser. Samtidig representerer vi en betydelig opinion som det ellers er meget vanskelig å nå frem til. Flere av våre organisasjoner driver også et utstrakt opplysningsarbeid. Og når vi da tenker på hvor uhyre viktig det er å sikre en stadig opplutning om våre internasjonale forpliktelser, synes jeg at NKN og Norges kvinner virkelig har et helt rimelig krav på å bli representert ved observatører til FN's Generalforsamling, i hvert fall fullt på linje eller foran de meget få og meget små politiske ungdomsorganisasjoner som idag har fått en slags hevd på en plass, sier Anna Louise Beer som nå har overtatt ledelsen for en organisasjon som representerer 21 landsomfattende organisasjoner og 35 lokale Kvinneråd med en samlet medlemsmasse på 500 000 kvinner — en hel armé!

ST. OLAV

KATOLSK

TIDSSKRIFT

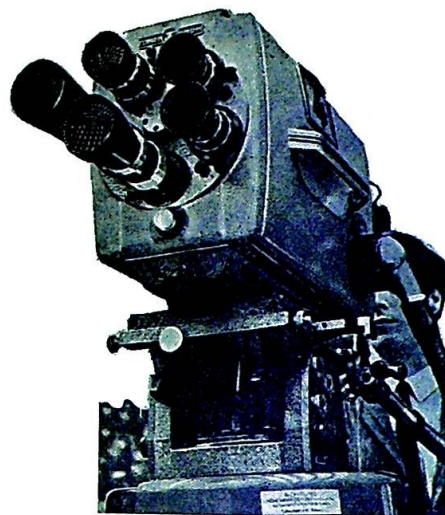
HVER 14. DAG

KR. 40,— PR. ÅR

GUDSTJENESTER PÅ SØN- OG HELLIGDAGER	Stille messe	Høy-messe
OSLO: <i>St. Olavs kirke</i> Akersveien 5 tlf. 20 72 26 - 20 72 44	lörd.: 19.00 sønd.: 9.30 19.00	— 11.00 —
<i>St. Hallvard kirke</i> , Franciskanerne, Enerhaugt. 4, tlf. 67 23 83	8.35 18.00	11.00 —
<i>St. Dominikus kirke</i> , Dominikanerne, Neuberggaten 15, tlf. 55 07 71	9.00 18.30	11.00 —
<i>Vår Frue Villas kapell</i> , Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 55 18 21	9.00	—
<i>Grefsen kapell</i> , Glads vei 23, tlf. 212355	11.00	9.30
<i>Lunden kloster</i> , Øvre Lunden, tlf. 212587		18.00
ARENDAL: <i>St. Franciskus kirke</i> , Tyholmen, tlf. 22 209	8.00	10.45
BERGEN: <i>St. Paul kirke</i> , Christiesgt. 16, tlf. 21 54 10	9.00 19.00	11.00 —
<i>Vår Frue kirke</i> , Helleveien, tlf. 25 73 53 - 25 77 07	9.30	—
DRAMMEN: <i>St. Laurentius kirke</i> , Cappelensgt. 1, tlf. 83 20 19	8.30	10.30
FREDRIKSTAD: <i>St. Birgitta kirke</i> , Kongensgt. 9, tlf. 11 438	9.00	11.00
HALDEN: <i>St. Peters kirke</i> , Kristian V's pl. 1, tlf. 81 168	8.00	10.45
HAMAR: <i>St. Torfinns kirke</i> , Torvg. 113, tlf. 23 751	8.30	11.00
HAUGESUND: <i>St. Josefs kirke</i> , Haralds gt. 21, tlf. 23 195	8.30	11.00
HØNEFOSS: <i>St. Theresias kirke</i> , Vesterngt. 5, tlf. 21 266	9.00	11.00
KRISTIANSAND S: <i>St. Ansgar kirke</i> , Kirkegt. 3, tlf. 24 255		11.00
LILLEHAMMER: <i>Mariakapellet</i> , Weidemannsgt. 3, tlf. 52 550	—	10.00
LILLESTRØM: <i>St. Magnus kirke</i> , Romeriksgt. 1, tlf. 71 28 85	8.30	11.15
MOSS: <i>St. Mikals kapell</i> , Ryggeveien 24, tlf. 51 038	—	11.00
PORSGRUNN: <i>Vår Frue kirke</i> , Sverres gt. 26, tlf. 50 793	8.30	11.00
SARPSBORG: <i>St. Olavs kapell</i> (1. og 3. søndag) O. Haraldssonsgt. 49, tlf. 53765	17.30	—
STABEKK: <i>Maria kirke</i> , Nyveien 17, tlf. 53 77 35 Eikeli kirke	8.30 19.00	10.45 9.30
STAVANGER: <i>St. Svithun kirke</i> , Dronningens gt. 8, tlf. 25 534	8.30	10.45
TØNSBERG: <i>St. Olavs kirke</i> , Sandefjordsgt. 1, tlf. 11 949	8.00	10.45
TRONHEIM: <i>St. Olavs kirke</i> , Prinsensgt. 2a2 Biskopen og prestegården tlf. 21 214 <i>St. Elisabeth hospital</i> , Ila tlf. 21 670	8.45 19.00 6.15	11.00 — —
KRISTIANSUND N.: <i>St. Eystein kirke</i> , Flintegt. 5, tlf. 72 779	8.00	11.00
LEVANGER: <i>St. Torfinns kirke og</i> <i>St. Eysteins sykehjem</i> , Jernbanegt. 29	8.30	11.00
MOLDE: <i>St. Sunniva kirke</i> , Parkveien 23, tlf. 51 467	8.30	11.00
ALESUND: <i>Vår Frue kirke</i> , Nørvesund, tlf. 37 558	8.30	11.00
TROMSØ: <i>Vår Frue kirke</i> , Storgt. 94 Biskopen og prestegården, tlf. 3604 <i>St. Elisabethsøstre</i> Mellomvn. 47, tlf. 81 487	19.30 8.00	11.00 —
BODØ: <i>St. Eysteins kirke</i> , Hernesveien 22, tlf. 81 783	8.15	10.30
HAMMERFEST: <i>St. Mikal kirke</i> , Salsgt. 52, tlf. 11 447 (1.VII—31.VIII St. Elisabeth Institutt, tlf. 11 392)	19.00 8.00	11.00
HARSTAD: <i>St. Sunniva kirke</i> , Skolegt. 4, tlf. 61 501	8.00	10.30

BISPEDØMMET:

«KIRKEN ER PÅ VANDRING»

Vi gjengir her et *Brev fra biskopen* som ble offentliggjort i det katolske fellesblad «Broen» i juni. Innholdet er altså kjent for de fleste av våre katolske lesere, men biskop John W. Grans tanker om den aktuelle situasjon for Kirken vil ha interesse også for våre ikke-katolske venner:

«Pinsen kom som kronen på Guds gjensløsningsverk: utgydelsen av Den hellige Ånd med Kirkens grunnleggelse som uoverskuelig konsekvens. Apostlene var samlet med Maria, Jesu Mor, og flere av de øvrige disipler. Tildragelsen Pinsemorgen viser tydelig at Kirken allerede fra sin unnfangelse av besto av en sammensatt flokk troende. Tiden som fulgte, slik vi leser om den i Apostelgjernningene og brevene, tilførte Kirken nye kristne som dels skulle være ledere, dels lærere, men for det meste rett og slett levende engasjerte legfolk. Alle skulle de leve i avhengighet av den Ånd de hadde mottatt og av hverandre. Senere tider har igjen og igjen funnet det nødvendig å ruske opp i den tendens til formalisering av kirkelivet som synes å ha sitt utspring i selve den menneskelige være- og handlemåte. Mange slike forsøk har avstedkommet nydannelser — sekter — som gjerne ville stå frem som den mest autentiske gjenskapning av den kristne urmenighet. Kirkens evige spenning ligger i dette at den fra Oven har fått sin essensielle struktur, en vesenskjerne, et

pund å forvalte og et misjonsoppdrag én gang for alle. Samtidig skal den være en bevegelse som med den ubetvingelige dynamikk, som er Åndens gave til den, skal forplante seg i stadig nye (og ofte labile) forhold. Den spesielle tid vi lever i — kommunikasjonsalderen — viser tydeligere enn noen gang hvorledes Kirken også må leve ut sitt kall på alle menneskeslekters utviklingstrinn, fra stenaldernivået (f.eks. i Ny-Guinea) til områder der fremtidsforskning melder seg som en nødvendighet, fordi vår vestlige verden klart vil stille oss overfor problemer som vil være helt nye, men som ikke må få lov til å være uforutsette. Således ser vi at troens uttrykk er legio og at vi, om vi vil, kan oppleve dem alle. Den underliggende problematik syns allikevel, i det minste for oss katolikker, å bero på det nevnte spenningsforhold mellom Kirken som statisk og Kirken som dynamisk fenomen. Litt på samme måte som vårt evige menneskelige problem springer ut av at vi samtidig er ånd og legeme. Som katolikker i en del av verden hvor forandringene utgjør en del av det bestående, gjør vi vel i å holde oss våkne og følge med i det som skjer med Kirken. Mere står sannsynligvis på spill for vårt lille samfunn enn for Kirken i overveiende katolske land. Våre strukturer og våre tradisjoner er sårbare. Det som rives ned kan være meget vanskelig å bygge opp igjen. Sett på kort sikt byr den konserverende innstilling derfor tilsynelatende de

største fordeler: enheten bevarer i det indre såvel som i det ytre. Kirken bak jernteppet, særlig i Polen, er tvunget inn i denne posisjon og klarer med forbausende effektivitet å bevare seg selv. Samtidig mister den, om enn meget langsomt, kontakten med ungdommen, påvirket som denne er av de vestlige idéer på godt og ondt. Vi som lever midt i denne høyst pluralistiske verden kunne ikke, selv om vi ville, opprettholde den ensartede særkatolske tenke- og væremåte som vi litt eldre enn minnes ble sett på som et ideal. Hvorfor ville føre for langt å gå inn på her. Utviklingen fra og med Vatikankonsilet til i dag taler imidlertid sitt tydelige sprog. På den annen side er den voldsomme reformiver, som f. eks. kommer til uttrykk i visse sider av det nederlandske kirkeliv der likt og ulikt kastes overbord som unyttig ballast, minst like farlig, farligere for oss enn for Holland. Stadig flere katolikker ville finne det umulig å kjenne seg igjen i sitt eget hus med det resultat at den enkelte til slutt bare ville identifisere seg med sin egen lille gruppe (eller sekt).

Vi nordmenn er nokså flinke til å ta midt på treet. Som katolikker mener jeg vi bør gjøre dette til kardinaldyd. Kirkelig sett vil dette være betinget av at vi alle gjør oss kjent med den utvikling som har funnet sted og åpner oss for det positive i denne. For utviklingen går videre og faren for å bli akterutseilt er konstant. Følger vi ikke med, stagnerer vi. Iler vi derimot utålmodig «forut», risikerer vi at den retning vi slår inn på, ikke er Kirkens, som alltid er fellesskapets, men vår egen skjeve. Det viktige i alt dette er uten tvil at Kirken er på vandring og at vi alle må slå følge. Instinktivt og gjennom sin tross alt eksisterende kirketukt vil den vite å bevare intakt alt det dens Mester har betrodd den, samtidig som den vil vite å kvitte seg med visse ting som nok har gjort sin nytte, men kanskje var blitt til en hemsko. Vi har oppdaget at Kirken på sin marsj var vel tungt pakket. Intet er mere rimelig enn at den gjorde børen lettere. Samtidig stiller marsjen større krav til den en-

En kloun

Det foregikk liksom i to avdelinger, akter om De vil.

Først så jeg noe av Brecht på svensk fjernsyn, *Den judiska hustrun*.

Ganske stillferdig, med få store ord og med bare to skuespillere får her Brecht sagt noe fremragende om makten og diktaturet kontra et almindelig menneske.

Et menneske som ikke har den rette ariske nese og som er litt for mørk i hårfarven.

Jeg frøs da jeg så det og tenkte: det der svineriet må vi da i hvert fall ha lært sannheten om.

I annen akt hørte jeg gjennom et åpent vindu to guttestemmer. Jeg kjente dem på tonen, de er i åtte, ti års alderen.

Den ene spurte:

— Skal du se Krig og Fred ikveld?

— Klart.

— Ganske fine saker.

— Mm. Særlig når det er krig.

Så forsvant de rundt et hjørne.

Hva så? Blander jeg tingene nå? Har ikke gutter alltid vært krigerske? Er det ikke ledd i selve det å vokse opp?

Jeg vet ikke lenger. Og sett i forhold til Brechts historie gjør det hele meg urolig.

Det faretruende idag er plutselig at man ikke er sikker på om disse igrunnen hyggelige, bare litt ville, guttene noen sinne vokser opp.

Det er jo ikke akkurat flusst med noen som husker noe lenger iblant de eldre. På ungdomsskolen vil guttene blant annet få lære å lave litt mat — og det er bra. Men ikke spennende. Senere vil de møte en radikal gruppe kanskje som ikke vet hvem som begynte den annen verdenskrig og som i sin kjærlighet til Palestina-araberne ofte tilsynelatende vipper over i ren jødehets.

kelte: fellesskapet trenger ham/henne mere. Derfor må vi bruke våre personlige ressurser med større fantasi. For Den hellige Ånd ble ikke bare gitt til Kirken som legeme, men til hvert lem individuelt.»

† JOHN W. GRAN
Biskop

De små vil også møte nye politikere som vil kreve at hver krone går til de hvite, ingenting til de sorte. (Det er dog forskjell på verdien av mennesker.) Og de vil leve i en verden hvor ingen lenger husker Brecht, ennsi den virkelighet han levet i. En verden hvor også de voksne leser seriemagasiner og lytter til popmusikk og har biler.

Blе jeg pessimistisk av de to opplevelsene? Kanskje det.

Men det går over i mitt tilfelle. Det som stadig plager meg er altså om det noen sinne går over for de helt unge.

Er i verste fall deres liv begynnelsen på «1984»?

Leserbrev om film...

Forts. fra s. 199.)

ter å tro at saken i det hele har et moralsk motiv, og ser den som et anslag mot Nixons tilnærmelser til Øst-blokken og China. En Watergate-sak ville være utenkelig på de kanter hvor avlytting og spionasje er en del av det politiske establishment.

I USA er den frie presse og nasjonale selvkritikk en del av det politiske establishment, altså en del av «the American way of life». Hvorvidt dette garanterer det godes seier våger jeg imidlertid ikke å ha noen formening om. Men da anmeldelsen sto i St. Olav og ikke i Dagbladet, søker man uvegerlig etter det forkynnermotiv som måtte ligge bak meningsyttringen. Kampen mellom det gode og det onde er for enhver kristen ett av de store og engasjerende spørsmål. Men det er vanskelig å finne annet enn banal politisk propaganda i utsagnet.

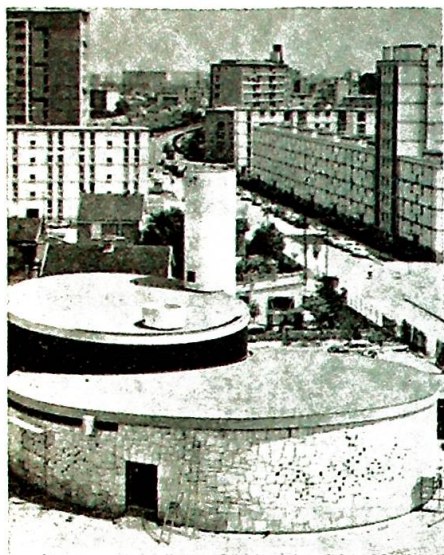
Politisk propaganda er man ikke lenger forskånnet for i noen sammenheng. Men det må være legitimt å be om at de av kirkens menn som har engasjert seg i den verdslige, politiske strid ikke knytter sine individuelle hjertesaker til de mest sentrale tros-spørsmål.

JAN BRØGGER

ST. OLAV

Redaktøren treffes hver dag enten på (02) 20 72 26 eller på (02) 28 01 04.

Postadressen er Akersvn. 5, Oslo 1.

Fra Glasgow til Rio de Janeiro, fra Manchester til Johannesburg er problemet det samme: byene vokser og forfaller og betyr ensomhet for mange. Likevel finnes det et botemiddel, like gammelt og kraftig som kristendommen selv, det at det enkelte menneske hjelpes.

Hvordan gjøres dette mest effektivt? Ved hjelp av seminarer? Gjennom undersøkelser? Ved nedsatte utvalg? Gjennom hyrdebrev? Ved redaksjonelle artikler?

Neppe. Men en skribent av Nobelprisvinneren Heinrich Bölls klasse kunne sette oss på sporet den gangen han kalte sognepresten «for det eneste virkelig viktige menneske».

For sannheten om våre liv under resten av det 20. århundre og senere er enkel: Sognet lever eller byen dør.

Og sognet lever først og fremst ved prestenes kvalitet, deres kjærlighet og hjelp, i dette at de er villig til å besøke folk, når som helst og hvor som helst — selv om dette betyr at man må skru av et viktig fjernsynsprogram.

TANNLEGE
SIUR H. KLATRAN

Inkognitogaten 10 A
Oslo 2

KVELDSPRAKSIS:

mandag—fredag: kl. 16—20
lørdag: kl. 8—14

TIMEBESTILLING:

kl. 9—15 tlf. 56 67 69
kl. 16—20 tlf. 44 33 07

VERDENSKIRKEN:

SOGNET OG BYEN

Det er fra slike prester, prester som går ut for å møte folk, Guds folk, at et sogn får liv. Alle andre arbeidsformer, radio, tv og tidsskrift, er bare en erstatning for en slik menneskelig kontakt.

Med slike prester — og det blir mindre kall der hvor det ikke bes om slike menn eller hvor de, og det enda verre, ikke er ønsket — blir hele sognet et fellesskap hvor det gis i kjærlighet til alle som trenger hjelp.

Kristne i slike fellesskap blir samtidig brobyggere mellom det evige og det jordiske. De følger med når ledige leiligheter og hus vurderes etter de stigende tomtepriser og ber de lokale myndigheter om å gi dem til de hjemløse.

De setter istand forfallen og gammel eiendom for de eldre og handikappede. De har barn. De oppdrar dem. De adopterer barn. De laver lekstuer for dem.

De besøker de syke. De besøker fanger i fengslene. De hjelper til når de døde skal begraves.

De ber.

Alt dette gjøres daglig, mer enn det også, at medlemmer av slike sognegrupper som St. Vincent de Paul Society, De Unge Kristne Arbeidere, av Columbus-ridderne, av Katolske Mødres Forbund, av Maria-legionen, av fransiskanernes tredje orden og så videre.

I et levende sogn bør alle grupper, fra menighetsrådene og nedover, ta lærdom og styrke av noen ord av pave Johannes som sa:

«La hver og en handle etter eget valg, fullt klar over sin plikt, uten ytre press.»

Og ingen steder er dette ideal, dette handlingsprogram idag mer påkrevet enn i den katolske sogneskolen. Historisk betyr disse skolene store ofre. Disse ofre blir sterile hvis ikke de som går ut fra dem begynner å hjelpe andre, de gamle, de syke, de hjemløse, de ensomme.

For tyve år siden skrev pave Paul, da kardinal Montini, følgende:

«Har ikke et sogn og en menighet i vår splittede og tragiske tid den rolle at det skal være en skole for fred og sosial rettferdighet, et møtested for alle troende i forening med hverandre, uten noen forskjell, rundt alteret? Intellektuelle og de uleste, fattige og rike, arbeidsgivere og lønsmottagere samles der på basis av tanken om den kristne likhet.

Anden i dette er Kristi fred i hvilken vi er kalt til å danne et legeme, et legeme som ikke godtar skamløse forskjeller i rikdom, som ikke godtar nød blant sognets mennesker . . .

Ja, innbyr ikke alteret i sognekirken hver og en til å granske seg selv og sin innsats for å skape større rettferdighet . . . ?»

Gjør det?

Hvis det ikke gjør det, dør sognet.

Og med det byen.

DEN NORDISKE VALFART TIL LOURDES

24. til 30. august 1973

7 dages flyrejse (Kastrup/Lourdes tur-retur) fuld pension d.kr. 1225,—
Særpris for syge på «Accueil Notre-Dame» d.kr. 925,—

Valfartspræst: Mgr. Knud Ballin, København.

Læge, sygeplejersker, samaritter medfølger.

Program og tilmeldelser: VALFARTSKOMITEEN
Barsehøj 25, DK. 2900 HELLERUP

Trappistene på Bornholm

Av HEINRICH ROOS S.J.

En tidlig solfylt forårmorgen gikk jeg meg en tur i de deilige omgivelser, hvor munkenes lille kloster ligger. Jeg møtte ikke et menneske på veien. Først vandrede jeg gjennom en lille dal, hvor bøgen lige var sprunget ud. Skovbunden var dekket af et væld af anemoner. En lille bæk rislede sagte, så man kunne høre stilheden. Deretter modtog de åbne marker meg. En lærke sang højt oppe i den klare himmel. Da slog det meg: Her er en stilhedens oase, stilhedens forjættelse. Cisterciensermunkene kunne ikke have fundet et bedre sted til deres kloster.

Det ligger på et langstrakt bakke- drag i fuldstændig ensomhed. For seks år siden købte de ødegården Myredal, en halv times gang fra Olsker. Gården minder om et kloster. Den har smukke og enkle linjer, de hvidkalkede vægge formidler et indtryk af både strenghet og venlighed. På en lille bakke uden for klostret har munkene for nogle år siden plantet en plantage af grantræer, som beskytter mod den stridende blæst fra havet. Når man kommer op

ad den lille bakke og for første gang får øje på klostret, minder det om en lille Guds-fæstning midt i den dejlige bornholmske natur. Omkring gården breder markerne sig i blide bølgende linjer. Uvilkårlig tænker jeg på Bernhard af Clairvaux's ord: Oh salige ensomhed, oh eneste salighed.

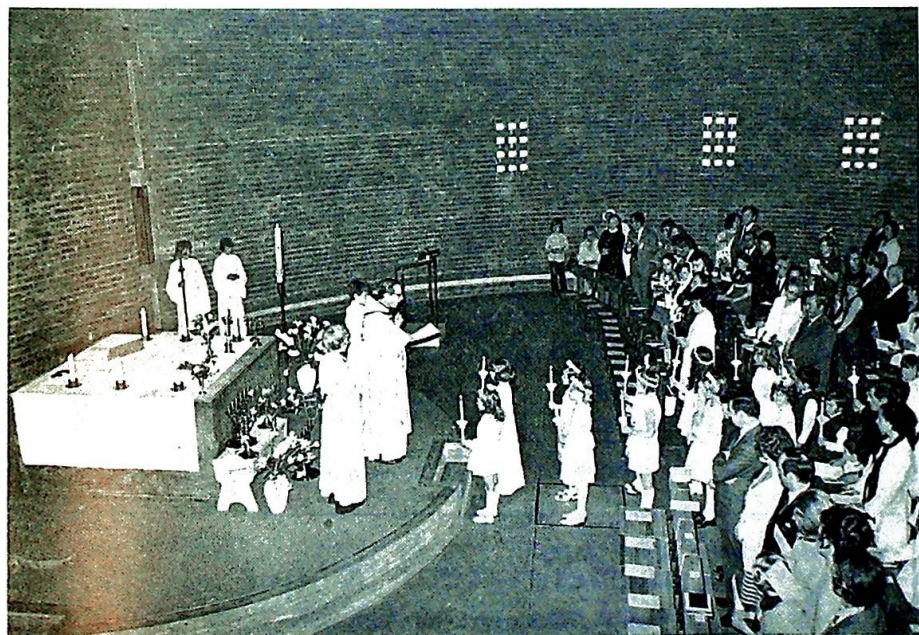
I denne lykkelige og skønne ensomhed lever og arbejder tre munke. De tilhører den gamle cistercienserorden, som blev grundlagt i det 12. århundrede af Bernhard af Clairvaux. Munkene kom fra et kloster, som ligger på grænsen mellem Holland og Belgien. Deres ordensbetegnelse er O.Cist.S.O. De to sidste bogstaver (S.O.) betyder, at det drejer sig om cisterciensere af den strenge observans, i udlandet også kaldet «trappister». Da de kom her til landet, skete det efter lange overvejelser fra ordenens side. Det er endnu ikke et kloster i streng forstand, men stadig et eksperiment. Man ville prøve, om man kunne gennemføre et kontemplativt liv på evangeliets grund i det sekulariserede Norden.

Man taler i vore dage så meget om

kontemplation og meditation. Her lever disse to begreber i renkultur. Kontemplation, manuelt arbejde og gudstjeneste er munkenes daglige liv. Prior, Frans van Haaren, er prest. Broder Bas(ihus) er en uddannet højt kvalificeret teolog, broder Klemens sørger for det huslige og er desuden en kunstner, der fremstiller de dejligste miniaturer.

Hele atmosfæren er båret af apostolisk enkelhet. Her oplever man, hvad streng fattigdom er. Man spiser enkelt, intet kød, drikker kun vand. Om morgenen begynder den første meditation og tidebøn kl. 4,30. Den varer over en time. Efter morgenmaden arbejder man i det moderne indrettede bogbinderi under tavshed. Kl. 12 er det tolv sang, derefter middag. Så ar-

(Forts. neste side)

Fra årets førstekomunion i St. Hallvard kirke i Oslo.

(Foto: Helge Müller.)

FYRINGSOLJE

brukes av

St. Olavs kirke	} Oslo
Bispegården	
St. Joseph's Institutt	
Vor Frue Hosp. Nerveavd.	
St. Dominikus kirke	
Lunden kloster	} Arendal
St. Elisabethsøstrenes Pleiehjem	
Sta. Katarinahjemmet	} Bergen
St. Franciskus Kirke	
St. Franciskus Hosp.	
St. Pauls Kirke	
Vår Frue Kirke	
Marias Minde	} Tønsberg
St. Franciskusøstrenes Moderhus	
Øyenklinikken	} Trondheim
St. Josephs Hosp., Drammen	
St. Torfinns Klinik, Hamar	} Hønefoss
St. Elisabeth Inst.	
St. Mikals Kirke	} Lillestrøm
St. Mikals Prestegård	
St. Theresia Hosp.	} Tromsø
St. Franciskus Hosp.	
St. Magnus Kirke	} Tønsberg
St. Magnus presteg.	
St. Elisabeths Hosp.	} Tønsberg
Vår Frue Kirke	
Bispegården	} Tønsberg
St. Olavs Kirke, Bispegården	
St. Olavs Kirke	} Tønsberg
St. Olavs Prestegård	
St. Olavs Klinik	

Ved bestilling av olje:
Oslo 68 34 60 - Service 68 34 66

TRAPPISTENE . . .

(Forts. fra forrige side.)

bejder man atter indtil kl. 17,30, hvor man fejrer vesper og messen. Efter den spartanske aftensmad beder man Komplet.

Denne forbindelse mellem manuelt arbejde og et intenst bønnens liv er cisterciensernes styrke, også og netop i dag. De vil virke ved deres blotte tilstedeværelse, skabe en bønnens oase midt i vor tid. De tænker ikke på at lave et refugium for trætte sjæle eller på ligefrem at blive en slags herregårdspension. Men hvis der er mennesker, som søger Gud i bøn og ensomhed, er der altid hjerterum hos dem, hvis man er rede til at give afkald på al luksus og komfort. Deres gæstfrihed er enestående.

Da munkene kom til Myrendal, ejede de så at sige intet. Og dette enkle liv præger dem stadig. Intet overflødig, kun det rent nødvendige! Kun biblioteket danner en undtagelse. Dets teologiske indhold er up to date, især den mystiske litteratur er rigt repræsenteret. Man kan dukke ned i cisterciensernes åndelige arv, som netop i vore dage oplever en renæssance, som taler til vor tids behov.

Det sted på Myrendal, som har betaget mig mest, er kapellet. Oprindeligt var det et solidt bygget hønse-

RITUELLE FORSKRIFTER FRA KULTUSKONGREGASJONEN

(Forts. fra nr. 11.)

5. I forbønnene has med en påkaltefor den nyinnsatte medhjelper.
6. Ved offergangen bringer medhjelperen skålen med brødet, og under kommuniseringen kan han motta Nattverden i begge skikkelser.

hus. Et firkantet rum med meget lyse, hvidkalkede vægge. Midt i rummet står et enkelt alter, en massiv granitblok og en bred bordplade af sten, begge dele fundet i nærheten af gården. På frontveggen er der et stykke granit fastgjort i muren, hvorpå står det ganske enkle tabernakel, dertil et kors — det er det hele. Intet andet!

(Avsluttes neste nr.)

★

B) Utenom Messen.

7. Høytideligheten innledes med en sang valgt for anledningen. Selebranten retter noen ord til menigheten, hvorefter følger Ordets liturgi, eller også fra et utvalg av tekster.
8. Ritualet fortsetter som beskrevet i nr. 2—5.
9. Selebranten signer til slutt de fremmøtte troende og avslutter på vanlig måte. Med en passende sang avsluttes så høytideligheten.

II

Rituale ved tilsetning av kommunionsutdelere ved bestemte leiligheter.

10. Også de som blir kalt til å utdele Kommunionen ved bestemte leiligheter — i virkelig presserende

Drammens malerforretning

Inneh. Asbjørn Gundersen

Tlf. 83 19 16 - 83 33 32

DRAMMEN

H. KOLDERUP

N. Storgt. 12 - Bragernes
Tlf. 83 13 62 - 83 36 48

Gå til fagmannen
når det gjelder møbler

American Foto

SPECIALFORRETNING I FOTO OG RAMMER

Engene 4 - Tlf. 83 11 45

Filial: Tollbodgt. 16 - Tlf. 83 65 65

ARENDAL

OLAV SLAATTENE

Blomsterforretning. Begravelsesbyrå

Tlf. 21 958

Havstad, Arendal

ADEL ELLEFSEN

Aut. Installasjonsforretning

Tlf. 21 756 - Arendal - Tlf. 22 460

DRAMMEN

GUSTAV THIELEMANN

Pølse- og hermetikkfabrikk

Tlf. 83 41 84 - DRAMMEN

GUSTAV BØHM & SØN A/S

Bakeri og Konditori

Drammen

FREDRIKSTAD

EDVARDESEN & NORHEIM A/S

Autorisert Installatør
Radio og Elektrisk utstyr

Tlf. 11 220 - Fredrikstad

FREDRIKSTAD

C. HANSSENS

Trykkeri og Bokbinderi

Tlf. 13 056

FREDRIKSTAD

ØSTFOLDMEIERIET

Avd. Fredrikstad

O. Henriksens Sønner

Aut. Rørleggere og Rørhandel

Etabl. 1904

FREDRIKSTAD

Sentralbord 15 840

tilfeller — bør få motta denne fullmakt i liturgiske former som nedenfor.

11. Under brødsbrytelsen og foreningen av Kristi Legeme og hans Blod i kalken, går den nye medhjelper til alteret og stiller seg foran selebranten. Etter Agnus Dei signer presten ham/henne med disse ord:

Gud signe deg til i dag å kunne rekke Kristi Legeme til dine brødre!

Og den innviende svarer:
Amen.

12. Etterat presten har kommunisert, som ellers, gir han Kommunionen til medhjelperen, hvis denne eventuelt skal kommunisere. Selebranten

ten rekker ham så karet med Hostiene, og sammen deler de ut Kommunionen til de troende.

III

Ritualet bestemt for den ekstraordinære utdeler av Kommunionen.

13. Den ekstraordinære medhjelper skal under kommuniensutdelingen enten bære de liturgiske plagg som er i bruk der hvor han bor, eller en drakt som svarer til tjenestens sakrale preg.

14. Ved utdeling av Kommunion under Messen skal medhjelperen såvidt heve Den hellige hostie for hver enkel kommunikant, idet han sier:

Kristi Legeme.

Og kommunikanten svarer: *Amen.* Hvorpå kommuniseringen finner sted. —

Etter utdelingen skyller medhjelperen sine hender, og vender tilbake til sin plass.

15. Når den ekstraordinære medhjelper deler ut Kommunionen utenom Messen, skal han benytte seg av ritualet som i «Rituale Romanum».

OSLO

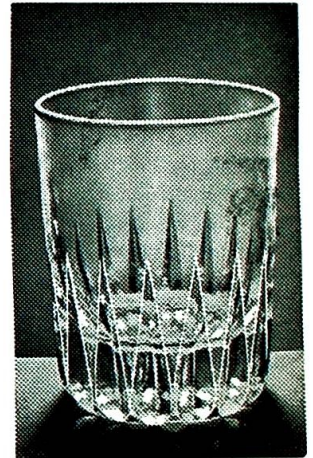
KVALITET I
KJØTT, FLESK OG
PØLSEVARER

Jens J. Andersen
TØYENGT. 2. Oslo

Et godt tilbud!

«On The Rocks» glasset
„Portofino“

Laget av tindrende klart glass.
Lekkert i utførelsen og stø i formen.

Et alle tiders all-round glass.
Pris pr. stk. kr. 3.50.

Vi sender over hele landet mot postoppkrav.

Walligani

Stortingsgt. - N. Slottsgt.
Vikaterrassene

OSLO

Allslags snekkerarbeid utføres

REIDAR MYRVOLD & SØN

Gladsvel 23, Grefsen
Tlf. 21 18 32

OSLO

MALERMESTER

Otto Foerster

utfører allslags maler- og tapetserarbeider
Tlf. 21 69 06

THRONSEN & CO.

BOKTRYKKERI

Bernh. Getzgt. 3 b, Oslo
Telefon 20 40 02 - 20 70 02

TASEN BOK- OG PAPIR A/S
ERLING THORNE

Kaj Munks vel 41, Osol 8
Tlf. 23 02 40

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRA

Ullevålsvn. 1 - Oslo

Privat 55 77 87 - 69 43 72
Tlf. 20 79 06 - 20 79 05

Spesialforretning i
RUSTFRITT STAL
For sykehusene

KNUT JUUL CHRISTIANSEN

Stortingsplass 7 II

Tlf. 33 36 24 - Oslo

Tlgr.adr.: RUSTFRIKNUT

Lettsindig gammel dame

Morsomme lystspill lages det av én eller annen grunn ikke altfor mange av for tiden. Derfor er det verdt å merke seg *Min lettsindige tante* som er representant for god, britisk humor. Filmen er laget etter Graham Greenes roman *Travels with My Aunt*, som også er filmens engelske tittel.

I sin mors begravelse stifter den tørre, pertentlige og georginedyrkende bankfunksjonæren Henry (*Alec McCowen*) bekjentskap med sin tante Augusta (*Maggie Smith*), familiens bestemt sorteste får. Hun betror ham at hans mor slett ikke var hans mor, og man aner ganske fort hvem denne moren i virkeligheten er. Av sin nyoppdagede «tante» blir så den forsiktede Henry lurt med på damens nokså ville reiser, delvis i selskap med hennes oppvartende kavaler Wordsworth (*Lou Gosset*). Første stoppested er Paris hvor paret avleverer en betydelig sum innsnugede britiske pund, og deretter går turen til Istanbul, stadig i samme ærend. Men tante Augusta er ikke noen kynisk valutasmugler, selv om hun har litt vanskelig for å skjelle mellom ditt og mitt. Hun foretar nemlig sine transaksjoner for å tjene nok til å løskjøpe sitt livs elskede, en mann ved navn Visconti (*Robert Stephens*). Visconti holdes i fangenskap hos røvere i Algerie, og som påminnelse om alvorret i truslene, mottar Augusta forsendelser med utvalgte lemmer fra Viscontis kropp. Slutten viser oss hvordan den lettsindige tanten blir offer for sin egen kjærlighet. Tante Augusta er derfor noe mer enn en lettsindig gammel dame med en umettelig appetitt på livet og med en såkalt tvilsom fortid, hun får noe av tragikomediens skjær over seg.

Filmen, som er signert Robert Cukor, er godt laget. Greenes roman lider av visse svakheter, bl. a. er den

N.K.K.F.s' LANDSMØTE —

FORTS. FRA SIDE 200

ser fra norsk side. Imidlertid har landsstyret på vegne av N.K.K.F. pr. korrespondanse deltatt i de aktuelle saker som har vært oppe i Verdensunionen.

Landsmøtet i Kristiansand ble avsluttet med festmiddag i Kristiansands kommunes representasjonsvilla «Myren Gaard», hvor biskop Gran, pater Hølscher og pastor Amstutz var tilstede. Biskop Wember og biskop Rùth var forhindret i å delta.

Norges Katolske Kvinneforbund skal feire sitt 50 års jubileum i 1974. Og det er forbundsstyrets håp at alle katolske kvinner vil støtte opp om N.K.K.F. og komme med sine ideer og forslag. Delta i jubileet og derved vise at de katolske kvinner er beredt til å gjøre en innsats for vår Kirke.

siste delen langsom og i grunnen ikke særlig morsom. Her har manusforfatterne til filmen, Jay Presson Allen og Hugh Wheeler, gjort et utmerket arbeid og fått strammet det hele inn slik at spenningen og komikken stort sett blir holdt helt til filmens slutt, noe Greene i grunnen ikke klarer i romanen.

Maggie Smith er en meget vellykket Aunt Augusta. Hun klarer på en overbevisende måte dobbeltrollen som både den gamle og temmelig forvirrede, men likevel slu gamle damen, og den unge og vakre luksushoren. Alec

McCowen er også en fin og lun komiker.

Fotograferingen byr også på en hel del perler, særlig i tilbakeblikkene fra tiden før første verdenskrig og fra de glade tyveårene. Her får vi noen praktfulle interiører, bl. a. fra restauranten i Gare de Lyon i Paris sammen med en nydelig gjenskapning av hele tidens miljø.

Min lettsindige tante er med andre ord ikke bare en severdig film, men en vellykket komedie med innhold.

P.H.

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Ansvarshavende redaktør: Åge Rønning.

Faste medarbeidere: Hallvard Rieber-Mohn O.P., D. J. Boers O.F.M.,

Redaksjonens adresse: Akersveien 5, Oslo 1, telefon 20 72 26.

Redaktøren privat 28 01 04.

Ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo 1.

Kontortid 9—16. Lørdag 9—14. Telefon 20 72 48.

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene). Kr. 40 pr. år. Kr. 20 pr. ½ år. Utlandet kr. 45.

Annonser: 10 dager før utg.dagen. 24 nr. årlig. - Postgiro 204 648.